

الْعَلَاءُ بْنُ الْحَدْرَمِيِّ

EL-ALÂ B. EL-HADRAMÎ

Adı : el-Alâ' b. Abdillâh
Nisbesi : el-Hadramî
Doğum yılı : Tesbit edilemedi.
Doğum yeri : Mekke
Baba adı : Abdullâh b. İmâd El-Hadramî
Anne adı : Âtike bint Vehb
Eş(ler)i : Tesbit edilemedi.
Akrabaları : Âmir, Amr ve Meymûn adlı kardeşleri vardır. Âmir Bedir'de kâfir olarak öldürülmüş, Amr da Müslümanlar tarafından öldürülen ilk müşriktir. Hz. Talha'nın annesi Sa'be, Alâ'nın kızkardeşidir. Harb b. Ümeyye'nin anlaşmalarından.
Oğulları : Biri Müslim olmak üzere isimlerini tesbit edemediğimiz oğulları var.
Kızları : Tesbit edilemedi.
Kabile : Hadram (Hadramût'lu)
İslam'a girişi : İlk Müslümanlardandır.
Sohbet süresi : 20 yıl kadar
Rivayeti : 4
Yaşadığı yer : Mekke, Medine, Bahreyn, Uman, Kûfe
Mesleği : Vali
Hicreti : Medine
Savaşları : Hz. Ebu Bekir devrinde Bahyern'deki mürtedleri bozguna uğrattı. Bölgede emniyet ve huzuru sağladıktan sonra İran topraklarında fütûhâta girişti ve birçok yeri fethetti. 638 yılında Fars Bölgesine bir çıkarma harekâtı düzenlediyse de bu ilk deniz seferi yenilgiyle sonuçlandı.
Görevleri : Hz. Peygamber (s.a.v) onu İslâmiyet'i tebliğ etmek; zekât, sadaka ve cizye toplamak üzere 630 yılında Bahreyn ve Uman'a gönderdi. Hz. Peygamber'in davet mektubunu Bahreyn Valisi Münzir b. Sâvâ'ya

verdi ve ona Mecûsîliği bırakıp İslâmiyet'i kabul etmesini tavsiye etti. Bazı şikâyetler üzerine Hz. Peygamber (s.a.v) tarafından bu görevden azl edildi. Ebû Bekir ve Ömer devirlerinde Bahreyn'de valilik yaptı.

Fizikî yapı : Tesbit edilemedi.

Mizacı : Tesbit edilemedi.

Ayrıcalığı : Okuma yazma bilmekteydi ve Hz. Peygamber (s.a.v)'e vahiy kâtipliği yaptı. Duaları kabul olan biri olup, hakkında çeşitli menkıbeler anlatılmaktadır.

Ömrü : Tahminen 60 yaş.

Ölüm yılı : H. 14 veya 21.

Ölüm yeri : Kûfe veya Bahreyn'de.

Ölüm sebebi : Yolculuk esnasında.

Hakkında : Alâ, Hz. Peygamber'e mektup yazdığına önce kendi ismini yazarak "Alâ b. El-Hadramî'den Allah'ın Rasûlü Muhammed'e" diye başladılar.

Hadisleri : Oğlu Müslim'in naklettiğine göre Hz. Peygamber (s.a.v) onu Bahreyn'e gönderirken şöyle buyurdu: "(Bu görev) farzları ve sünnetleri bilmeyen kimseler için helal olmaz. Ama bunların dışında (kalan şeyleri bilmemesi) normaldir. Bir de, Mecûsîlere Ehl-i Kitap muamelesi yapın!" "Muhacir (dışarıdan gelen hacı), Mekke'de hac görevlerini yerine getirdikten sonra üç gün kalır (daha fazla kalmaz.)"

Sözleri : Alâ, dayısının deniz seferine çıkarken "Allâhümme yâ Alîm, yâ Halîm, yâ Aliyyu, ya Azîm" diye dua ederdi, demektedir.

Kaynaklar: İstîâb, no: 1986, s. 580-1; İsbâbe, II497-8; Üsd, IV. 74-5; DîA, II. 311-311; Müsned, IV. 339, V. 52; Taberânî, M. Kebir, I. 109; İbn Ebî Şeybe, Musannef, VI. 101.

* Prof. Dr.